

Dokumentnamn: Rutin för arbetssätt Nationell Patientöversikt, NPÖ

Beslutad av: Verksamhetschefer för Avdelning hälso- och sjukvård	Gäller för: Legitimerad hälso-och sjukvårdssjukvårdsmedarbetare i Göteborg Stad	Diarienummer:	Datum och paragraf för beslutet: 2022-04-04
Dokumentsort: Rutin	Giltighetstid: 12 månader.	Senast reviderad: -	Dokumentansvarig: Verksamhetschefer avdelning hälso- och sjukvård, ÄVO

Bilagor:

Rutin för arbetssätt Nationell Patientöversikt, NPÖ

Bakgrund

Mycket av informationsöverföring i samband med samordnad vård- och omsorgsplanering sker via faxmeddelanden, många kontakter sker även via telefon. Nuvarande hantering uppfyller inte kraven på en säker meddelandehantering och patientsäkerhet. Hälso-och sjukvården har även under senare år genomgått stora strukturförändringar som innebär att antalet yrkesutövare som direkt involveras i vården av en enskild patient har ökad. De ändrade förutsättningarna för hur vården bedrivs ställer nya krav på såväl informationsöverföring som information till patienterna men även möjligheten för vårdgivare att ta del av patientuppgifter.

Nationell patientöversikt, NPÖ

Nationell patientöversikt, NPÖ, möjliggör för behörig legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal att med patientens samtycke ta del av journalinformation som registrerats hos andra vårdgivare.

Sammanhållen journalföring

Med sammanhållen journalföring menas *”ett elektroniskt system som gör det möjligt för en vårdgivare att ge eller få direktåtkomst till personuppgifter hos en annan vårdgivare”* (SFS 2008:355). Patientdatalagen gör det möjligt för vårdgivare att läsa uppgifter hos andra vårdgivare oberoende av vilket landsting, kommun eller privat vårdgivare patienten sökt vård hos. Detta kallas för sammanhållen journalföring.

Patientdatalagen, (SFS 2008:355)

Patientdatalagens syfte är att informationshantering inom hälso- och sjukvården ska vara organiserad så att det tillgodoser patientsäkerhet, god kvalitet samt främjar

kostnadseffektivitet. Lagen har också skapat juridiska möjligheter för vårdgivare att elektroniskt ta del av vårddokumentation hos annan vårdgivare när behov uppstår genom sammanhållen journalföring och direktåtkomst av journaluppgifter via NPÖ. Patientdatalagen skapar därmed förutsättningar för en ökad patientsäkerhet, patientnytta och garantier för skydd av den enskildes integritet och förbättrade möjligheter till uppföljning.

Personuppgifter ska hanteras och förvaras så att obehöriga inte får tillgång till dem. För att ta del av patientuppgifter i NPÖ krävs:

- Det finns en pågående patientrelation
- Patienten har givit sitt samtycke
- Att uppgifterna har betydelse för vården av patienten i syfte för att kunna förebygga, utreda och behandla sjukdom och skador.

Patientinformation om sammanhållen journalföring

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal ska informera patienten om att möjlighet finns att inhämta information om patientens journaluppgifter som finns hos annan vårdgivare (som är ansluten till sammanhållen journalföring). Patienten ska även få information om att uppgifterna enbart får inhämtas om patienten ger sitt samtycke till det. Informationen ska anpassas så att den blir begriplig för den enskilde.

Aktuell patientrelation

En aktuell patientrelation finns när:

- Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal tagit över ett hälso- och sjukvårdsansvar.
- Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har en pågående relation i form av hälso- och sjukvårdsinsatser.
- Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal hanterar handläggning av vårdbegäran enligt Göteborg Stad hälso- och sjukvårdsprocess för att inhämta information och därmed kunna bedöma ett övertag av hälso- och sjukvårdsansvar.

Samtycke

Inhämta samtycke

Innan journaluppgifter från sammanhållen journalföring får användas måste ett samtycke ha inhämtats från patienten. Samtycket ska alltid vara frivilligt, särskilt och otvetydigt. Samtycket ska tas vid varje ny vårdepisod eller vid behov. Patienten ska informeras om att patienten har rätt att närhelst återta samtycket.

Samtycke – beslutsoförmågan

Med beslutsoförmåga menas patient som varaktigt eller tillfälligt saknar förmågan att ta ställning till samtycke. En individuell bedömning utifrån exempelvis ålder, anamnes och status ska göras av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal för att ta ställning till patientens förmåga att själv lämna samtycke. Utgångspunkten ska alltid vara att patienten så långt det är möjligt själv ska ta ställning till samtycke. Bedömningen ska göras utifrån respekt för patientens självbestämmande och integritet. Uppgifter kan inhämtas från närstående som känner patienten för att utreda patientens ställningstagande i frågan. Det ska inte vara uppenbart att patienten skulle ha motsatt sig att lämna samtycket.

Samtycke barn

Vårdnadshavare har ingen rätt att ge eller motsäga sig samtycke för sitt barn vid inhämtande av journaluppgifter från sammanhållen journalföring. I takt med barnets stigande ålder och mognad ska barnets samtycke inhämtas.

Dokumentation av samtycke

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal ska fråga om samtycke då en patientrelation inleds och dokumentera samtycket i patientjournalen. Samtycket ska dokumenteras i checklistan samtycke och i patientkoder.

Åtkomst

Åtkomst till NPÖ sker genom uthopp via SAMSA eller direktåtkomst via webben. För åtkomst till NPÖ krävs SITHS-kort.

- Ett nytt ärende kan skapas för uthopp via samsa till NPÖ. Det skapade ärendet tas sedan bort.
- Ett gammalt ärende från ärendehistoriken kan återupptas för uthopp via samsa till NPÖ som sedan avslutas.
- Direktinloggning via NPÖ hemsida.

Syftet med denna rutin

Syftet är att samordning av vårdinsatser ska underlättas. NPÖ ska bidra till en del av patientens helhetsbild för att ge ett bättre beslutsunderlag för diagnos, behandling och uppföljning vilket i sin tur ska ge en god och säker vård.

Vem omfattas av rutin

Denna rutin gäller tillsvidare för legitimerad hälso-och sjukvårdspersonal i Göteborg Stad.

Koppling till andra styrande dokument

Samverkan mellan hemsjukvården i Göteborgs Stad och samarbetspartner (riktlinje).

Riktlinje för journalföring inom kommunal hälso- och sjukvård i Göteborgs Stad.

Hälso-och sjukvårdsprocessen Göteborg Stad

Stödjande dokument

Gits.se (u.a.) *Informationsmaterial Nationell patientöversikt* [2022-03-18]
[Informationsmaterial - VästKom \(vastkom.se\)](#)

Gits.se (u.a.) *Rutin för informationsöverföring vid samordnad vård- och omsorgsplanering avseende tillgång till NPÖ* [2022-03-18]
[Rutin för informationsöverföring vid samordnad vård- och omsorgsplanering avseende tillgång till NPÖ.pdf \(vastkom.se\)](#)

Gits.se (u.a.) *Utbildningsmaterial, Uthopp från SAMSA till Nationell patientöversikt.* [2022-03-18]
[Utbildningsmaterial SAMSA - NPÖ.pptx \(live.com\)](#)

SFS 2017:612. *Lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.* Stockholm: Socialdepartementet.

SFS 2009:400. *Offentlighets- och sekretesslagen.* Stockholm: Justitiedepartementet L6.

SFS 2008:355. *Patientdatalagen.* Stockholm: Socialdepartementet

SOSFS 2008:14. *Socialstyrelsens föreskrifter om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården.* Stockholm.

Socialstyrelsen (2020). *Meddelandeblad – Barn som söker hälso- och sjukvård.* [Barn som söker hälso- och sjukvård – Meddelandeblad \(socialstyrelsen.se\)](#)

Socialstyrelsen.se (2021). *Samtycke. För hälso- och sjukvården och socialtjänsten.* [Samtycke. För hälso- och sjukvården och socialtjänsten. - Socialstyrelsen](#)